

ثَمناً قليلاً

SUS PAYI

Satışın fazla karlı olmaması ayette bahsedilen cezanın ağırlığı sebebiyle olsa gerektir. Bu azaba karşılık dünyada elinize geçecek her bedel az değil midir?

“Ey İsrail oğulları! Size ettiğim iyilikleri hatırlayın. Bana verdiğiniz sözü yerine getirin ki ben de size verdiğim sözü yerine getireyim. Yalnız benden çekinin. Sizde olanı onaylayıcı olarak indirdiğime (Kur’ân’a) inanın. Kendini ona kapatanların öncüsü olmayın. Ayetlerimi geçici bir bedel karşılığında satmayın. Yalnız benden çekinin.” (Bakara 2/40-41)

Yukarıdaki ayetlerde “geçici bir bedel” şeklinde Türkçeye aktarılmış olan ifadenin orijinali “**semenen qaliylen**” tamlamasıdır. Yazımızda göreceğimiz gibi, Kur’ân’da pek çok yerde geçen ¹ bu tamlama, birebir çeviriyle “**az bir bedel, düşük bir değer**” şeklinde de ifade edilebilir.

Bakara Suresi’nin bu ayetlerinden, ilk bakışta Allah’ın ayetlerinin bir ticarî meta olarak kullanılabilirdiğini, İsrailoğullarının sicillerinin bu konuda pek de iyi olmadığını anlamak mümkün. Peki, ama nasıl oluyor bu alış-veriş? Yani ayetlerin geçici veya az bir bedel karşılığında satılması ne manaya geliyor? Allah’ın ayetleri zaten herke-

sin elinde değil midir? Herkeste bulunan bir şey nasıl satılabilir? Böyle bir satışın alıcısı kim olur?

Bu soruları sordumuza göre, Rabbimizin bu ifadelerini, ayetleri birilerine okuyup karşılığında az ya da çok bir değer almak şeklinde anlıyor olmalıyız. Bu durumda, bir yakınımız öldüğünde veya doğduğunda, geleneksel din algımız gereği, evimize Kur’ân okumaya gelen mahalle camisinin imamının para alması ister istemez hepimizi rahatsız etmeye başlar. Ama adam bir emek de vermiş, vaktini bize harcamıştır. Eh, o zaman o istemesindir ama biz bir zarfın içine üç beş bir şeyler koyup verelimdir...

Yine ayetler böyle anlaşıldığında, televizyonlarda, radyolarda Kur’ân ayetlerini anlatan programları yapanların tek kuruluş almamaları gerektiği gibi bir takım sonuçlara ulaşılır. Hatta Kur’ân mealleri bedavaya basılıp dağıtılmalı, bu işlerde çalışanlar emeklerinin karşılığını almamalıdır gibi çıkarımlar hep bu ayetleri bahsettiğimiz şekilde anlamanın sonucu olsa gerektir.

Allah öyle diyorsa elbette öyle olmalıdır; ancak Cenab-ı Hak bu ayetlerde bundan mı bahsediyor acaba? Yani İsrailoğullarının yaptıkları Allah'ın ayetlerini bilmeyenlere okuyup karşılığında belki bir cep harçlığı veya büyük bir servet almak mı? Kur'an'ın muhatabı olan bizler, İsrailoğullarının yaptığı bu çeşit bir yanlışı yapmamak için mi uyarılıyorz?

Ayetin sonundaki **"yalnız benden çekinin"** ifadesi de çok dikkat çekicidir. Anlaşılan o ki; ayetler karşılığında bir bedel alanlar bunu Allah dışında birilerinden çekindikleri için yapmaktadırlar. Bu da ayetleri olduğu gibi aktarmakla değil, olması istendiği gibi anlatmakla yani gerçek hallerini gizlemekle mümkün olacak bir durumdur. "Şimdi bu ayeti söylersem şu menfaaımdan, şu makamımdan, bu görevimden olurum" şeklinde bir çekince olmalıdır burada.

Konuyu daha net anlayabilmek için hemen bir sonraki ayeti okuyalım:

"Hakka, batılı karıştırmayın; gerçekleri (el-hak) bile bile gizlemeyin." (Bakara 2/42)

Rabbimiz bir önceki ayette **"ayetlerimi geçici bir bedel karşılığında satmayın, yalnız benden çekinin"** demişti ve hemen ardından **"hakka batılı karıştırmayın; gerçekleri bile bile gizlemeyin"** buyurdu. O halde Allah'ın ayetlerini bir bedel karşılığında satarak onları gizlemiş mi oluyoruz? Acaba elde ettiğimiz o geçici bedel, gerçeklerin ortaya çıkmaması, ayetlerin gizlenmesi karşılığında mı elde ediliyor? Şimdi **"yalnız benden çekinin"** ifadesi

daha net anlaşılıyor mu? Ayetlerin belli bir bedel karşılığında değişilmesi işlemi, onların manalarındaki çarpıtma veya saf gerçek olan ayetlere hurafe ve batılın katılması ile gerçekleşiyor anlaşılıyor. Ya da ayetin orijinaline sadık kalarak söylersek; boş ve uydurma olana gerçek kisvesi giydirmekle saklanıyor gerçekler.

Şimdi de **"geçici bir bedel" (semenen qaliyla)** ifadesinin geçtiği şu ayete bakalım:

"Allah, kendilerine kitap verilenlerden kesin söz aldığıında şunları söyledi: "O Kitab'ı insanlara kesinlikle bildireceksiniz ve asla gizlemeyeceksiniz." Ama onlar Kitab'ı arkalarına attılar ve karşılığında geçici bir bedel (semenen qaliyla) aldılar. Aldıkları o şey ne kötüdür." (Â-i İmrân 3/187)

Bu ayetten açıkça görüldüğü gibi Rabbimizin istediği şey, ayetlerinin açıkça beyan edilmesi, yani gizlenmesidir. Geçici bedel ya da az bir karşılık elde edenler bunu ayetleri arkalarına atmakla yani gerçeklerin ortaya çıkmasını engellemek suretiyle yapmaktadırlar. Bakara Suresi'nin ayetleri ile birlikte okuduğumuzda ise, bu gizlemenin gerçek dışı olanın gerçekmiş gibi sunulması ile yapıldığını görmüş oluruz. Allah'ın ayetlerine bunu yapmak, bu vebalin altına girmek de boşuna değildir. Bir kazanç, menfaat veya hiç değilse "tepki çekmemek" adına yapılmaktadır. Neticede tepki çekmemek de ayetleri gizlemek karşılığında elde edilen bir bedel, bir kazanımdır.

Ayetleri okumak demek nasıl ki anlaşılmayan bir dil-

de lafzını seslendirmek demek değilse, gizlemek de ayetlerin metnini, kâğıdını, levhasını, kitabını gizlemek değildir. Ayetleri gizlemek, manasını gizlemekle, anlaşılmasını önlemekle, kelime oyunları yaparak anlamını kaydırmakla, sadece belli kişilerin anlayabileceğini iddia etmekle ve daha pek çok farklı yöntemle yapılabilmektedir.

Mesela ayet okuduğunuzu söylersiniz ancak okuduğunuz ayet değildir. Veya ayetin bir bölümünü okur, kalanını okumaz veya kafanıza göre mana verirsiniz. Ya da önce varmak istediğiniz hükmü belirler, ardından kendi uydurduğunuz desteklemek için ayetleri orasından burasından kırıp, kitabına uydurursunuz. Böylece ortada Allah'ın ayetleri yerine sizin insanlara kabul ettirmeye çalıştığınız hükümler, kanunlar ve şahsî ihtiraslarınız kalır. Üstelik herkes de uydurduğunuz o garip gureba hükmü veya kanunu Allah'ın ayetine dayanıyor sanır

Peki, bu sanıldığı kadar karlı bir iş değilse, yani "az bir bedel" karşılığında yapıyorsa neden yapıyor ki? Madem Allah'ın ayetleri gizlenecek, bari getirisi iyi olsaydı (!) daha mantıklı olmaz mıydı? Bu ifadenin (semenen qaliyla) yer aldığı bir başka ayete daha bakalım:

"Allah'ın indirdiği kitaptan bir şeyi gizleyip karşılığında geçici bir bedel (semenen qaliyla) alanlar var ya, onlar karınlarına sadece ateş doldururlar. Allah Kıyamet günü

onlarla konuşmaz ve onları aklamaz. Onlara acı bir azap vardır." (Bakara 2/174)

Satışın fazla karlı olmaması ayette bahsedilen cezanın ağırlığı sebebiyle olsa gerektir. Bu azaba karşılık dünyada elinize geçecek her bedel az değil midir? Ayrıca Rabbimizin bu kerim ayetinde de geçici bedelin ayetleri "gizlemek" karşılığında alındığı açıkça belirtilmektedir.

Kısacası ayetleri ve içerdikleri gerçekleri gizleyen kişilerin aldıkları bedel ne olursa olsun, sadece dünyada geçerli bir bedeldir. Yani dünyayı tercih etmişlerdir. Rabbimiz dünyayı tercih edenleri kâfir (gerçeği örten) olarak tanımlamıyor muydu kitabında? ² İşte burada da ayetleri gizleyenler için yine aynı kelimeyi kullanıyor:

"İndirdiğimiz açık ayetleri ve ana yolu bu kitapta insanlara bildirmemizden sonra gizleyenleri dışlarız. Diğer dışlayanlar da dışlarlar. Dönüş yapıp kendini düzelten ve gizlediklerini açıklayanlar başka. Onların dönüşünü kabul ederim. Ben her tevbeyi (dönüşü) kabul ederim, ıkrımım boldur. Ayetlerimizi gizleyen (keferu) ve gizlemiş (kuffar) olarak ölenleri, Allah, melekleri ve bütün insanlar dışlar. Sürekli dışlanmış olarak kalırlar. Azapları ne hafifletilir, ne de ara verilir." (Bakara 2/159-162)

Allah'ın indirdiği ayetler açıktır. Anlaşılmaz değildir. Ayetle sabit olan bu özelliklerine rağmen ketmedilme-

leri, yani dile getirilmemeleri, gizlenmeleri zor bir iş olsa gerektir. İşte bu zor işin bir karşılığı olacaktır elbette. Dolayısıyla Allah'ın ayetlerini gizlemek boşuna değil, Rabbimizin **"geçici bedel"** dediği bir beklenti ile yapılmaktadır. Bu beklenti üst düzey makamlar, mevkiler ya da dudak uçuklatan servetler de olsa işlenen suça tahakkuk eden ceza karşısında çok az bir bedeldir. Bu bedel, kimseyi rahatsız etmemek, tepki çekmemek, edinilmiş hakları kaybetmemek gibi tercihe bağlı olarak kendiliğinden elde edilebileceği gibi; belli kişi, kurum veya mevkiler tarafından ödeniyor da olabilir. Yani eğer ayetleri gizleyenler bir menfaat elde ediyorlarsa, birileri de ayetleri gizlemelerine karşılık bu bedeli ilgili kişilere ödüyor olmalıdırlar. O halde bir de gizletenden söz edilebilir:

"İçinde hidayet ve nur olan Tevrat'ı biz indirdik. Allah'a teslim olmuş nebler, Yahudiler arasında onunla hükmederlerdi. Hocalar ve âlimler ise kendilerinden Allah'ın kitabını korumaları istenmesi sebebiyle onunla hükmederler ve ona şahit olurlardı. Siz, insanlardan korkmayın; benden korkun. Ayetlerimi geçici bir bedelle (semenen qaliyla) değişmeyin. Allah'ın indirdiği hükümlerle hükmetmeyenler kâfir olanlardır." (Mâide 5/44)

Anlaşılan, ayetleri gizlemenin yani geçici bir bedel karşılığında geçersiz kılmaya kalkışmanın temel nedeni Allah'ın indirdiği ile hükmetmeye yanaşmamaktır. Yani hâkimiyetin Allah'ın ayetlerinde değil, kendi arzularında olmasını isteyen çevreler ayetleri geçici bir bedel karşılığında değiştirmek ve dolayısıyla gizlemek isteyebilirler. Yeryüzünde Allah'ın ayetlerinin değil, kendi kanunlarının hâkim olmasını isteyen baskın unsurlar daima var olmuş ve olacaktır. Zira insan kendini yeterli gördüğü zaman azar³. Bu durumda hâkimiyetini korumak için herşeyi yapacak, çıkarına uymayan şey Allah'ın ayetleri olursa, onu da geçersiz kılmanın yollarını arayacaktır.

Kadına erkeği boşama hakkı vermemeyi kafasına koymuş bir yönetim, bu konudaki ayetleri gizlemek için gerekenleri yaptırabileceği bir âlimi (!) mutlaka bulacak ve ona Rabbimizin ifadesiyle **"geçici bedel"**ini fazlasıyla ödemekten geri durmayacaktır.

Faizi meşru göstermek isteyen hâkim güç, o konudaki

ayetleri; savaş esirlerini köleleştirip kadın esirlerden yararlanmak isteyen bir yönetim de bu konudaki ayetleri çaktırmadan çarpıtıp gizleyebilecek âlim kadroyu **"geçici bedel"**e boğacaktır.

İbadet vakitlerinin tesbitindeki yanlışları, hem indirilmiş hem yaratılmış ayetler tarafından defalarca ispatlandığı halde bir takım çevrelerin baskılarından korkan dinin resmî kurumu haline getirilmiş yapılar, en azından kurumsal saygınlık (geçici bedel) elden gitmesin diye göz göre göre yanlışta ısrar edecek ve bu uğurda ayet mayet dinlemeyeceklerdir.

Dünya menfaati insanlara çok çekici gelir. Bu nedenle de tercihi kolaylıkla dünyadan yana yaparlar. O halde;

- Sirtını devlet denilen sanal kişiliklere dayamış resmî kurumlar sayesinde sahip olunan makam, ünvan ve itibarın bu **"geçici bedel"** kapsamına girmesinden korkulmalıdır. Çünkü bu geçici bedellerle birileri, ellerindeki yetki ve imkanları kullanarak Allah'ın dinine istedikleri gibi yön verebilir, açık ayetleri görmezden gelebilir veya tıpkı Tevrat üzerinde İsrailoğullarının yaptığı gibi, Allah'ın ayetlerinde tahrifat yapabilirler. Zira yine Kur'ân'dan öğreniyoruz ki tahrif ayetin orijinal metninde değil, manasında yapılan anlam kaydırmasıdır⁴. Bunu da ayetleri en iyi bilenler ve elinde yetki bulunanlar yapabilirler.

- İnsan uydurması hürâfeleri, din zannedilen geleneksel uygulamaları kutsayan cemaat ve tarikat önderlerinin bu uygulamaları da bir tür ayetleri gizleme yöntemi değil midir? En bilinen gizleme yöntemlerinden biri Allah'ın ayetlerini anlamadan okumanın ibadet olduğunun iddia edildiği yöntemdir. Akla sığmayacak derecede basit, komik ancak konu din olduğu için çok başarılı olmuş bir yöntemdir. Bir diğer yöntem, kutsanmış mezhep yapılarının, din adına verdikleri tüm hükümlerini ayetlere dayandırarak verdiklerinin zannettirilmiş olmasıdır. Böylece mezheplerin kitapları okunarak Allah'ın dininin öğrenildiği sanılacak, gerçekler ise duvarda asılı kalacaktır.

- Hurâfelere tepki olarak Allah'ın dinini öğrenmek için Kur'ân'a yönelen samimi Müslümanlar artınca onların gerçekleri öğrenmelerini engelleyecek gizleme yön-

Allah'ın ayetlerini gizlemek boşuna değil, Rabbimizin "geçici bedel" dediği bir beklenti ile yapılmaktadır. Bu beklenti üst düzey makamlar, mevkiler ya da dudak uçuklatan servetler de olsa işlenen suça tahakkuk eden ceza karşısında çok az bir bedeldir.

temleri de geliştirilmiştir. Bunun en etkili yolu bizzat Kur'an'ın ismini kullanmaktır. Böylece oluşmuş bir takım çevreler, ünvanlarını da kullanarak Kur'an'cı görünüp geleneksel olana haklı eleştiriler yaparak taraftar toplarlar. Ardından ayetleri gizlemek için orijinal metne dokunamaz ama içinde namazın, orucun, kurbanın bulunmadığı örtünmenin ortadan kaldırıldığı mealler yazar, bunun da Allah'ın dini olduğunu iddia ederler. Hatta Allah'tan korkmadan Kur'an'dan bazı ayetleri çıkarırlar bile vardır.

- Aktardığımız ayetlerde bahsedilen "geçici bedel" in, televizyon kanallarında dinî programlar yaparak emeğinin karşılığını almakla ilgisi olmadığı çok açıktır. Asıl "geçici bedel" o kanallarda İslâm'ı anlattığını iddia edip ünvanlarının veya cemaatlerinin arkasına sığınarak Allah'ın nebîsine türlü iftiralar atanların, ayetlerden başka herşeyi delil gösterebilenlerin aldıkları olmalıdır.

- Kitaplarında ve programlarında Allah'ın ayetlerini indirildiği döneme hapsedip, bunlar bugün geçerli değildir diyebilecek kadar haddini aşmış, Kur'an'daki kıssaların gerçekte yaşanmadığını, Allah'ın bunları bir konuyu anlatabilmek için kurguladığını iddia eden büyük ünvanlıların da bu yaptıklarına karşılık elde ettikleri, o "geçici bedel" kapsamında olmalıdır.

Örnekleri dergimizin tüm sayfalarını dolduracak kadar uzatmak mümkündür.

Bir konuyu çarpıtmak ve dolayısıyla gizlemek için o konuyu çok iyi bilmek gerektiğine göre Rabbimizin "semenen qaliyla" (geçici bedel) olarak tanımladığı ve ayetleri bile bile gizleyenlere ödenen o dünyalık menfaati "sus payı" olarak adlandırmamız yanlış olmayacaktır. Allah'ın ayetlerini değil, dünyalık menfaati tercih edecek kişiler her zaman yeryüzünde var olacağı için de gerçeği gizlemeleri karşılığında alacakları sus payını ödeyecek olanların işleri kolay olacaktır. Ayetleri gizlemek için daha nice yöntemler geliştirilecek ve hayata geçirelecektir. Bu nedenle mümin müslümanlar yani Allah'ın indirdiğine güvenip teslim olmuş kişiler çok dikkatli ve uyanık olmak zorundadırlar. Allah'ın dinini Allah'ın kitabından uygulamak üzere öğrenebilmek için her yolu denemeli, her engeli aşmak için gayret göstermelidirler.

Aynı dikkati Allah'ın ayetleri üzerinde çalışanlar da göstermelidirler. Ayetleri Allah'ın Kur'an'a koyduğu açıklamaya ulaşmak üzere araştırmalı, yaratılmış ve indirilmiş ayetleri birlikte okuyarak hikmete ulaşmayı amaç edin-

melidirler. Samimi ilim adamları, din adına söyleyeceklerini mutlaka ayetlere dayandırmayı bir refleks haline getirmiş olmalıdırlar. Aynı refleks onların muhatapları olan kişiler de geliştirmiş olmalı ve "hangi ayet?" sorusunu dile getirerek bir anlamda ilim adamlarını bu konuda bunaltırcasına terbiye etmelidirler.

"Ehl-i kitap içinde öyle kimseler vardır ki, Allah'a güvenirlere, size indirilene ve kendilerine indirilmiş olana da güvenirlere. Allah'a karşı saygılıdırlar. Allah'ın ayetlerini geçici bir bedelle (semenen qaliyla) değişmezler. Onların alacakları karşılık Rableri katındadır. Allah hesabı çabuk görür. Müminler! Sabredin, sabırda yarışın, düşmanlarınıza karşı sürekli uyanık olun ve Allah'tan çekinin. İşte o zaman umduğunuzu bulabilirsiniz." (Âl-i İmrân 3/199-200)

Görüldüğü üzere, Allah'ın ayetlerini geçici bir bedel karşılığında değişmeyen, "Allah ne demişse o" diyebilen kişiler de vardır. Ancak bu sabır isteyen, uyanık olmayı gerektiren bir iştir. Çünkü;

"Şüphesiz şu insanlar çarçabuk geçip gideni sever, onların ağır bir günü kulak ardı ederler" (İnsan 76/27)

O halde Rabbimizin böylesine ısrarla, farklı boyut ve bağlamlarda detaylandırarak bizi uyardığı bu konudaki bir ayeti daha bu gözle okuyarak bitirelim:

"Allah için verdiğiniz sözü geçici bir bedelle (semenen qaliyla) değiştirmeyin. Bilerseniz sizin için hayırlı olan Allah'ın katındadır. Sizin yanınızda olan tükenir, Allah'ın yanındakiler kalıcı olur. Sabırlı olanların karşılığını yaptıklarının en güzeline göre veririz." (Nahl 16/95-96)

Notlar

1. Bakara 2/41, 79, 174; Âl-i İmrân 3/77,187,199; Mâide 5/44; Tevbe 9/9; Nahl 16/95.
2. Bkz.: İbrahim 14/3 ve Nahl 16/107.
3. Alak 96/6-7.
4. Bkz. Bakara Suresi 2/75.